

Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης «Αγγελική Χατζημιχάλη» Δήμου Αθηναίων

Μουσειοπαιδαγωγικό πρόγραμμα Κατασκευή Αποκριάτικης Παραδοσιακής Μάσκας Μπούλας και Γιαννίτσαρου

ΜΠΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑΡΟΙ

Οι Απόκριες είναι μέρες ξεφαντώματος και χαράς, διασκέδασης και γλεντιού, όπου μικροί και μεγάλοι μεταμφιεσμένοι ξεχύνονται στους δρόμους για να γιορτάσουν το πέρασμα από τον Χειμώνα στην Άνοιξη.

Σε όλα τα μέρη της Ελλάδας απαντούν έθιμα των οποίων η προέλευση και σκοπιμότητα χάνονται στα βάθη των αιώνων της ανθρώπινης ύπαρξης πάνω στη γη.

Στη Νάουσα της Ημαθίας συναντάμε τις *Μπούλες* και τους *Γιαννίτσαρους*.

Πρόκειται για ένα αποκριάτικο έθιμο, ένα χορευτικό δρώμενο, που οι μεταμφιεσμένοι είναι άντρες. Η νύφη-Μπούλα, είναι ένας άντρας ντυμένος με φαρδιά φουστάνια. Το κεφαλοκάλυμμα είναι γεμάτο λουλούδια, από τα οποία ξεκινούν τούλια και κορδέλες. Στο πρόσωπο φοράει μάσκα ή αλλιώς τον «*πρόσωπο*», έχει κόκκινα ολοστρόγγυλα μάγουλα και χρυσαφί βαράκι. Η φορεσιά της είναι στολισμένη με τραχηλιές, φλουριά, χρυσοκέντητη ζώνη και πόρπη, όλα στοιχεία από την τοπική γυναικεία φορεσιά, εκτός απ' το φουστάνι που είναι ειδικά ραμμένο με στεφάνια, ώστε να στέκεται φουσκωτό.

Ο Γιαννίτσαρος, άντρας ντυμένος με φουστανέλα, κεντημένο γιλέκο με ασημένια νομίσματα, σελάχι, σπαθί, κιουστέκι με ασήμια, τσαρούχια και βέβαια τον «*πρόσωπο*», που βάφεται με κατάλευκο χρώμα, συμβολίζοντας τη νέκρωση της φύσης και τα κόκκινα μαγουλάκια που συμβολίζουν το ξαναζωντάνεμα. Το κίτρινο βαράκι στο μέτωπο μπήκε πρώτα στο μέτωπο της Μπούλας ως διακριτικό της παντρεμένης γυναίκας και μετά προσαρμόστηκε στον γιαννίτσαρο.

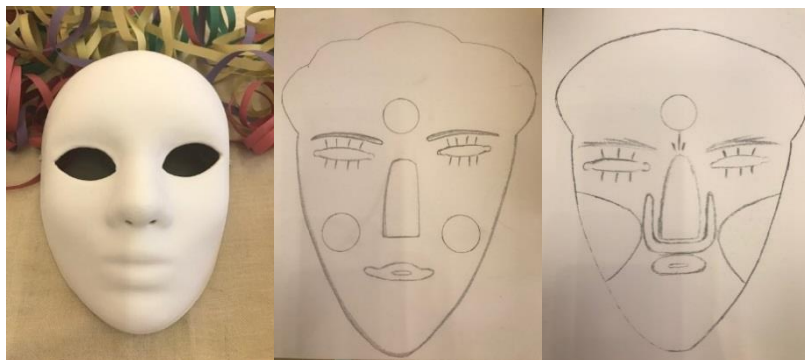
ΥΛΙΚΑ :

- ✓ Μάσκες γύψινες ή χοντρό χαρτόνι A4
- ✓ Χαρτί κόκκινο βελουτέ (για τα μαγουλάκια)
- ✓ Χαρτί κίτρινο βελουτέ
- ✓ Χαρτιά χρωματιστά γκοφρέ
- ✓ Χρωματιστές κορδέλες
- ✓ Τούλι
- ✓ Ύφασμα καρό (κατά προτίμηση)
- ✓ Κόλλα
- ✓ Ψαλίδι
- ✓ Μαρκαδόρους κόκκινους και μαύρους

ΣΤΑΔΙΑ:

1. Εάν έχουμε γύψινη μάσκα η κατασκευή είναι πιο εύκολη εάν όχι ζωγραφίζουμε πάνω στο χαρτόνι που έχει μέγεθος A4 το περίγραμμα και τα στοιχεία του προσώπου της Μπούλας ή του Γιαννίτσαρου, σύμφωνα με το σχέδιο της φωτογραφίας.

2. Με τον κόκκινο μαρκαδόρο γεμίζουμε τα σχηματισμένα κόκκινα χείλη ενώ με τον μαύρο μαρκαδόρο τα φρύδια, τις βλεφαρίδες, τα ρουθούνια της μύτης και το μουστάκι του γιαννίτσαρου.

3. Παίρνουμε το κόκκινο βελουτέ χαρτί και κόβουμε με το ψαλίδι δύο (2) κομμάτια σε κυκλικό σχήμα και διάμετρο τρία (3) εκατοστά και δύο κομμάτια σε κυκλικό σχήμα με διάμετρο έξι (6) εκατοστά. Με το κίτρινο βελουτέ κόβουμε δύο (2) κομμάτια. Στη συνέχεια τα κολλάμε στα πρόσωπα και κόβουμε σύμφωνα με το περίγραμμα τη μάσκα μας.

4. Παίρνουμε τα χρωματιστά γκοφρέ χαρτιά και τα κόβουμε σε παραλληλόγραμμα ή τετράγωνο σχήμα 10x15 εκατοστά. Στη συνέχεια παίρνουμε τρία από τα χαρτιά που έχουμε και φτιάχνουμε τα λουλούδια που θα στολίσουν το κεφάλι της Μπούλας.

5. Κόβουμε το τούλι σε διαστάσεις 40x70 εκατοστά, τις κορδέλες σε μήκος περίπου 50-70 εκατοστά, τις ενώνουμε ανά τρεις και μαζί με τα λουλούδια τα τοποθετούμε στο κεφάλι της Μπούλας.

6. Κόβουμε το καρό ύφασμα σε διαστάσεις περίπου 50x60 εκατοστά για να σχηματίσουμε το μαντήλι του Γιαννίτσαρου.

Και τώρα είμαστε έτοιμοι να βάλουμε ένα λαστιγάκι και να φορέσουμε ή να διακοσμήσουμε την μάσκα μας !

**Καλή Επιτυχία !!!
Από το Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Παράδοσης « Αγγελική Χατζημιχάλη »**